

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Maerlant-Lyceum (20MD00)

Johannes Bildersstraat 11
2596 ED 's-gravenhage

2023

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
  - 2.1 Algemene gegevens
  - 2.2 Visie
  - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
  - 3.1 Specialisten
  - 3.2 Voorzieningen
  - 3.3 Methodes
  - 3.4 Fysieke ruimten
  - 3.5 Protocollen
  - 3.6 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
  - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
  - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
  - 5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
  - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	februari 2023
Naam van onze school	Maerlant-Lyceum
Onderwijstype	Voortgezet onderwijs (VO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Voortgezet Onderwijs Haaglanden
Naam samenwerkingsverband	SWV Zuid Holland West
Onderwijsniveaus onderbouw	HAVO HAVO / VWO VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Onderwijsniveaus bovenbouw	HAVO VWO VWO - Atheneum VWO - Gymnasium
Leerjaren	Bovenbouw Onderbouw

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Onze visie op passend onderwijs

Het voornaamste doel van de leerlingbegeleiding en extra ondersteuning op het Maerlant-Lyceum is om zoveel mogelijk leerlingen op verantwoorde wijze te laten deelnemen aan het onderwijsleerproces. Hierbij is maatwerk leidend binnen de mogelijkheden van de ondersteuning die we bieden op school.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Sterke punten in onze ondersteuning

De sterke punten in de ondersteuning op het Maerlant-Lyceum zijn:

- maatwerk voor het individu, zowel aan de onderkant als aan de bovenkant met betrekking tot intelligentieniveau;
- het persoonlijk mentoraat voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, bijvoorbeeld leerlingen met ASS, angststoornis, hoogbegaafdheid en gedragsproblematiek.

Grenzen aan onze ondersteuning

Er zijn grenzen aan de ondersteuning die het Maerlant-Lyceum kan bieden. Leerlingen die gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben kunnen wij helaas geen passende onderwijsplek bieden. Deze leerlingen worden door onze school doorverwezen naar één van de scholen in ons samenwerkingsverband, die de expertise hebben om aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen. In bijna alle gevallen betreft het een school voor speciaal onderwijs. Bij de aanmelding van een leerling wordt altijd het volledige aanmeldossier bekeken. Op basis daarvan wordt een besluit genomen tot toelating op het Maerlant-Lyceum.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Het afgelopen schooljaar zijn twee van onze ambities behaald: een training voor faalangstreductie en het inzetten van een schoolpsycholoog. Een ambitie van de school is om nog meer trainingen op maat aan te (blijven) bieden in de basisondersteuning. De executieve functies komen sinds afgelopen schooljaar in het mentoraat van de tweede klas expliciet aan bod en we zouden dat graag verder uitbreiden in de vorm van een training voor de overige leerjaren.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Anti-pest coördinator			
Coördinator passend onderwijs (COPA)			
Decanaat/ loopbaanbegeleider			
Dyscalculiespecialist			
Dyslexiespecialist			
Executieve functies specialist			
Faalangstreductietrainer			
Gedragswetenschapper			
Mentor			
NT2-specialist			
Personeel met taken extra onderwijs ondersteuning			
Persoonlijke begeleider			
Psycholoog			
Remedial teacher			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Vertrouwenspersoon			
SMW			

Toelichting specialisten

Op het Maerlant-Lyceum coördineert de coördinator passend onderwijs (CoPa) de ondersteuning die aan leerlingen geboden kan worden. De volgende mensen maken deel uit van het interne zorgteam: twee remedial teachers, de NT2-begeleider, de school-maatschappelijk werker, de schoolcoach/-psycholoog, de persoonlijke mentoren en persoonlijke begeleiders, de faalangstreductietrainer, de vertrouwenspersonen en de anti-pestcoördinator. De vertrouwenspersonen, de anti-pestcoördinator en het RT-team zijn vrij toegankelijk. De overige ondersteuning wordt ingezet na een aanmelding bij de CoPa. Uiteraard is de mentor hierin een belangrijke schakel. De mentor vangt signalen op, gaat het eerste gesprek met leerling en ouders aan en schakelt de CoPa tijdig in als blijkt dat er meer ondersteuning nodig is.

De gedragswetenschapper, leerplicht, de gezinscoach vanuit het CJG, de schoolverpleegkundige en -arts maken deel uit van het externe zorgteam. Zij worden door de CoPa ingeschakeld indien nodig.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWW of derden
Bovenschoolse voorziening (OPDC)			

3.3 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak sociale veiligheid			
Bijles (op vakinhoud)			
Compenserende dyslexiesoftware			
Examentraining			
Faalangstreductietraining			
Huiswerkbegeleiding			
Rouwverwerking			
Training sociale vaardigheden			
Training studievoordigheden			

Toelichting methoden

De huiswerkbegeleiding wordt gegeven door After's Cool en kan in de school plaatsvinden. De kosten hiervan worden door de ouders gedragen.

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte voor één op één begeleiding
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Lift
Rolstoeltoegankelijke ingang

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

De protocollen in ontwikkeling staan op dit moment nog niet op papier. Uiteraard wordt over al deze zaken wel nagedacht en daarnaar gehandeld. In sommige gevallen is er vaker sprake van maatwerk dan dat er een protocol wordt gevolgd, denk aan de ondersteuning voor zieke leerlingen.

3.6 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	14 %	86 %	0 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	In ontwikkeling
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	In ontwikkeling
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Ontwikkeld

Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Ontwikkeld

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

De ondersteuningsroute begint bij het docententeam. Zij signaleren en bespreken dit met de mentor. De mentor voert het eerste gesprek met de leerling en ouders en bespreekt de casus met de jaarlaagcoördinator. Als hieruit voortkomt dat extra ondersteuning nodig is, dan bespreekt de mentor dit met de coördinator passend onderwijs (CoPa). De aanmelding van een leerling bij de CoPa verloopt via een aanmeldformulier waarin de casus zo volledig mogelijk wordt omschreven met behulp van stimulerende en belemmerende factoren en de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Indien gewenst volgt er een gesprek met CoPa, leerling, ouders, mentor en eventuele andere betrokkenen. In dit gesprek worden de vervolgstappen bepaald.

De CoPa neemt indien gewenst contact op met partners, zoals SMW, JGZ, LP en SOT.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Coördinator passend onderwijs
- Directie, team- of afdelingsleider
- Schoolmaatschappelijk werker

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Koppelgenoot
- Gedragsspecialist / orthopedagoog / psycholoog / gedragswetenschapper
- Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)
- Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)
- Coördinator passend onderwijs
- Directie, team- of afdelingsleider
- Schoolmaatschappelijk werker
- Leerplichtambtenaar

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 5 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Directie
- Coördinator passend onderwijs

- Teamleiter

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector

Regulier basisonderwijs (bao)

Regulier voortgezet onderwijs (vo)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner

Centrum Jeugd en gezin (CJG)

Consulent Schoolondersteuningsteam (SOT)

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) (schoolverpleegkundige / schoolarts)

Leerplichtambtenaar

Schoolmaatschappelijk werk

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

In dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) legt onze school vast welke ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities de school heeft voor de toekomst.

Het SOP van onze school wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor de actualisatie.

5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De Coördinator passend onderwijs is verantwoordelijk voor de actualisatie.

Hoe houdt onze school de OPP's bij?

Met de leerlingen die een OPP hebben wordt aan het begin van het schooljaar, tussentijds en aan het eind van het schooljaar een gesprek gepland. Bij dit gesprek zijn in ieder geval de leerling, ouders, mentor en de coördinator passend onderwijs (CoPa) aanwezig. Bij deze gesprekken worden afspraken gemaakt, het OPP opgesteld, doelen geëvalueerd en afspraken bijgesteld indien nodig. De CoPa past dit aan in het OPP en deelt dit met de leerling en ouders.

Hoe houdt onze school bij of doelen uit de OPP's worden gerealiseerd?

De doelen uit OPP's worden bijgehouden en gemeten door middel van tussentijdse evaluaties met betrokkenen.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.